

ชื่อวิทยานิพนธ์ : ศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้อธิปไตย ๔ เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ผู้วิจัย : พระอธิการประเสริฐ กาญจนโน (วงเวียน)

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ :

: ดร.ชยาภรณ์ สุขประเสริฐ

บ.ศ. ๓, M.B.A., ศน.ม, Ph.D. (Buddhist studies)

: ดร.พีรพงษ์ มาลา

พธ.บ. (ปรัชญา), ศศ.ม. (จริยศาสตร์), Ph.D. (Philosophy)

วันสำเร็จการศึกษา : ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๙

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้อธิปไตย ๔ เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาอธิปไตย ๔ ในพระพุทธศาสนาเถรวาท ๒) เพื่อวิเคราะห์คุณค่าของอธิปไตย ๔ ในพระพุทธศาสนาเถรวาทและ ๓) เพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้อธิปไตย ๔ เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ผลการวิจัยพบว่า

๑) พระพุทธเจ้าทรงแสดง อธิปไตย ๔ ไว้มีองค์ประกอบ คือ ฉันทะ หมายถึงสร้างความพอใจในกุศล คือประสงค์จะทำยิ่งขึ้น วิริยะ หมายถึงการปรารถนา ความเพียรทางใจ สัมมาวาจา จิตตะ หมายถึงความเพียรที่มุ่งมั่น ไม่ทอดทิ้งภาระ และวิมังสา หมายถึงปัญญาที่รู้ชัด ความไม่หลง

๒) คุณค่าของอธิปไตย ๔ เป็นหลักธรรมแห่งความสำเร็จแก่ผู้นำไปปฏิบัติที่ทันสมัยอยู่เสมอ นอกจากจะเป็นคุณธรรมนำไปสู่ความสำเร็จในการทำงานแล้ว ยังเป็นอายุวัฒนธรรม คือความเป็นเหตุให้คนมีอายุยืนยาวด้วย นอกจากนั้น อธิปไตย ๔ ยังมีสาระที่เกื้อหนุนการปฏิบัติ เมื่อเกิดฉันทะมีใจรักแล้วก็ให้พากเพียร เมื่อพากเพียรแล้วก็เอาใจใส่เสมอ และเปิดช่องให้ปัญญาพิจารณาไตร่ตรอง

๓) ศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้หลักอธิปไตย ๔ เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต คือหลักธรรมที่ช่วยให้ทำงานได้สำเร็จ ฉันทะ ความพอใจรักใคร่ในการเรียนรู้ การพัฒนาจิตใจ หน้าที่และการงาน การเรียนรู้ ต้องดูแลการเรียนรู้ให้ดี วิริยะ ความเพียรพยายามในการเรียนการพัฒนาจิตใจและการทำงาน คือตั้งใจทำ และมีความรับผิดชอบสูง การทำงานการเรียนรู้และการพัฒนาจิตเจ้านั้นจะออกมาดีและมีคุณภาพ จิตตะการเอาใจใส่คือความคิด เอาใจจดจ่อในการทำงาน การเรียนและการพัฒนาจิตใจ และวิมังสา การพิจารณาใคร่ครวญไตร่ตรอง คือต้องปรับปรุงอยู่เสมอ

บุคคลต้องมีพอใจในงานที่ทำ และมีความเพียรพยายามเอาใจใส่ในหน้าที่การงานนั้นอย่างต่อเนื่อง ด้วยการพิจารณาอย่างรอบคอบรอบด้าน การศึกษาเล่าเรียนจะประสบผลสำเร็จพัฒนาขึ้น การพัฒนาจิตใจคือการยกระดับจิตใจให้สูงขึ้นรวมทั้งการพัฒนาหน้าที่การงานให้ดีขึ้นได้นั้นต้องมีธรรมประจำใจ คืออธิปไตย ๔ ประการ เป็นหลักธรรมสำหรับพัฒนาบุคคลให้เป็นบุคคลที่ดีของสังคมทำให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ประกอบด้วย ฉันทะ มีใจรัก วิริยะ พากเพียรทำ จิตตะ เอาใจจดจ่อ วิมังสา ใช้ปัญญาสอบสวน หลักธรรมดังกล่าว เปรียบเสมือนต้นทุนชีวิต ช่วยให้ประสบ

ความสำเร็จในทุกกิจการที่กระทำทั้งทางการศึกษา การพัฒนาจิตใจ การประกอบกิจการงาน
การดำรงชีวิตทำให้สามารถพึ่งพาตนเองได้

Thesis Title : A Study of the Application of the 4 Iddhipadas to Develop the Quality of Life

Researcher : Phra Adhikarn Prasert Kancaño (Vongvean)

Degree : Master of Arts (Buddhist Studies)

Thesis Supervisory Committee :

: Dr. Chayaporn Sukprasert
Pali Studies III, M.B.A., M.A., Ph.D. (Buddhist Studies)

: Dr. Peerapong Mala
B.A., (Philosophy), M.A.(Ethics), Ph.D. (Philosophy)

Date of Graduation : March 20, 2016

ABSTRACT

The objective of research “An analysis of the value of Iddipada (path of accomplishment) in Theravada Buddhism” is 1) to study the path of accomplishment in Theravada Buddhism 2) to analysis the value of path of accomplishment in Theravada Buddhism and 3) to apply the 4 Iddhipadas to develop the quality of life.

The result of research finds that;

1) The path of accomplishment was taught by the Buddha consists of Chanda means to make comfortable mind in good action or to develop our mind, Viriya means mind effort or right speech, Citta means strive and dedication and Vimamsa means understand or unconfusion.

2) The value of path of accomplishment is the succeed principle for the follower from the past to present. Besides this, the path of accomplishment calls long lived Dhamma (Ayuvatthana-Dhamma) meaning make the follower long life. The theme of this principle can support the practice, for example, when aspiration occurs to person he will effort for such work and can experience for realizing with consideration.

3) An application the 4 Iddhipadas to develop the quality of life is to use those principles for succeed work. To be appreciate on learning, to cultivate mind and to work called Chanda means learn how to success. To effort for developing mind and work or to attention and take high responsibility called Viriya means make mind and work for good quality. To dedicate our mind and concentrate our work or to learn and develop our mind called Citta. To consider and contemplate by knowledge or always improve called Vimamsa.

One should appreciate one’s work, continuous effort on one’s work, consider by various ways. To do so, one will success. To develop mind for high condition, one

should follow the path of accomplishment. This principle can develop one to be good quality and can live in society with happiness. The path of accomplishment consists of aspiration (Chanda), effort (Viriya), dedication (Citta) and investigation (Vimamsa). This principle looks like a foundation of life. It can success in many condition such as study, mind developent, work and to depend on oneself.